

BUYRUQ

Тошкент шаҳридаги Инха университетининг “Одоб ахлоқ кодексини” қабул қилиш тўғрисида

Тошкент шаҳридаги Инха университети ректорининг 2020 йил 10 мартдаги 22-сон буйруғига асосан қабул қилинган “Одоб - ахлоқ ва ички тартиб қоидалари” тўғрисидаги низомни янги таҳрирда “Одоб-ахлоқ кодекси” сифатида қабул қилиш мақсадида **буюраман:**

1. Тошкент шаҳридаги Инха университети ректориининг 2020 йил 10 мартдаги 22-сон буйруғига асосан қабул қилинган “Одоб - ахлоқ ва ички тартиб қоидалари” тўғрисидаги Низоми “Одоб-ахлоқ кодекси” сифатида янги таҳрирда иловага асосан тасдиқлансин.

2. Ходимлар бўлими (Н.Исамухамедова), Талабалар билан ишлаш ва уларни қўллаб қувватлаш бўлими (Э.Абдумаликов) ушбу буйруқ билан тасдиқланган университетнинг “Одоб - ахлоқ кодекси” билан барча профессор-ўқитувчилар, ходимлар ва талабаларни таништириш вазифаси юклатилсин.

3. Университетнинг барча профессор-ўқитувчилари, ходимлари ва талабалари Тошкент шаҳридаги Инха университети “Одоб - ахлоқ кодекси” га тўлиқ риоя қилсинлар.

4. Мазкур буйруқнинг бажарилишини назорат қилиш ёшлар масалалари, маънавий ва маърифий ишлар бўйича биринчи проректор Т.Турсунмуратов зиммасига юклатилсин.

Ректор в.б.

М.Джалалов

БУЙРУҚНИ ТАЙЁРЛАДИ:

Маънавият ва маърифат
бўлими бош мутахассиси

А.Маҳмудов

КЕЛИШИЛДИ:

Ёшлар масалалари ва
маънавий-маърифий ишлар бўйича
биринчи проректор

Т.Турсунмуратов

Талабалар билан ишлаш ва уларни
қўллаб-қувватлаш бўлими етакчи
мутахассиси

Э.Абдумаликов

Ходимлар бўлими бошлиғи

Н.Исамухамедова

Касаба уюшмаси раиси

Э.Раҳимов

Юридик бўлим
бошлиғи

Х.Акрамова

Тошкент шаҳридаги Инха университетининг ОДОБ-АХЛОҚ КОДЕКСИ

1-боб. Умумий қоидалар

1-модда. Ушбу кодекс билан тартибга солинадиган муносабатлар

Ушбу Кодекс Ўзбекистон Республикаси "Таълим тўғрисида"ги қонуни, Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепцияси, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат олий таълим муассасаларининг академик ва ташкилий-бошқарув мустақиллигини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги қарори ҳамда бошқа қонун ва қонуности ҳужжатларга мувофиқ ишлаб чиқилган бўлиб, олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчи ва бошқа ходимлари (техник, ёрдамчи), бакалвр ва магистратура талабалари, тайёрлов курслари ўқувчилари (кейинги ўринларда – ходим ва талаба) касбий одоб-ахлоқининг тамойиллари, нормалари, таълим жараёни ва хизматдаги хулқ-атворининг асосий қоидалари билан боғлиқ муносабатларни тартибга солади.

2-модда. Одоб-ахлоқ кодексининг мақсад ва вазифалари

Одоб-ахлоқ кодексининг мақсадлари:

ходим ва талабалар маданиятини миллий ҳамда умуминсоний қадриятлар асосида шакллантириш;

таълим муассасаларига оид одоб-ахлоқнинг тушунчасини шакллантириш ва такомиллаштириб бориш;

ходим ва талабалар Олий таълим муассасаси ва унинг қадриятларига ҳурмат руҳида тарбиялаш;

Таълим муассасасида кийиниш, ташқи кўриниш ва хулқ-атворга бўлган талабларни ўрнатишдан иборатдир.

Одоб-ахлоқ кодексининг вазифалари қуйидагилардан иборат:

Олий таълим муассасаси ходим ва талабалари ўртасида ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг олдини олишга қаратилган профилактик тадбирларни амалга ошириш;

Олий таълим муассасасида зўравонлик, шафқатсизлик ва ҳаёсизлик каби номақбул ҳатти-ҳаракатлар билан шуғулланиш ва (ёки) тарғибот-ташвиқот қилинишини олдини олиш;

турли салбий иллатлар ва миллий менталитетимизга ёт бўлган ғоя ва қарашлар, экстремизм, сепаратизм, фундаментализм ва «оммавий маданият»нинг таъсир ҳамда хуружларни тарғибот-ташвиқот қилинишига оид ҳаракатларни олдини олиш;

мазкур номақбул ҳатти-ҳаракатлар содир этилишининг сабаб ва шарт-шароитларини аниқлаш, бартараф этиш;

ходим ва талабаларда юксак ҳуқуқий онгни шакллантириш орқали Ўзбекистон Конституцияси, қонунлари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларига қатъий риоя қилиш руҳида тарбиялаш;

ходим ва талабаларда фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва манфаатларини доимо ҳурмат қилиш ва ҳимоя қилиш кўникмасини шакллантириш ва юксалтириш;

ходим ва талабаларда ватанпарварлик, юксак маънавий-ахлоқий фазилатларни шакллантириш ва уларни миллий кадриятларимизга ҳурмат руҳида тарбиялаш;

Олий таълим муассасасида соғлом ижтимоий-психологик муҳитни шакллантириш ва ривожлантириш;

ходим ва талабаларда ташқи кўринишга оид маданиятни шакллантириш учун шароитлар яратиш;

Олий таълим муассасасининг давлат ва жамият ҳаётидаги ҳамда таълим тизимидаги нуфузи, обрў-эътиборини асраб-авайлаш ва янада ошириш.

3-модда. Кодекснинг амал қилиш доираси

Ушбу Кодекс олий таълим муассасасининг барча ходим ва талабаларига нисбатан татбиқ этилади.

2-боб. Кодекснинг принциплари

4-модда. Олий таълим муассасаси ходим ва талабалари ҳуқ- атворининг асосий принциплари

Мазкур Кодекс қонунийлик, фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларининг устуворлиги, ватанпарварлик, хизмат ва ўқиш бурчига содиқлик, адолат, ҳалоллик ва холислик, самарадорлик ва тежамкорлик принципларига асосланади.

5-модда. Қонунийлик принципи

Олий таълим муассасаси ходим ва талабалари Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига сўзсиз риоя қиладилар ҳамда ўз хизмат ва ўқиш мажбуриятларини лавозим йўриқномалари, меҳнат шартномалари, ушбу Кодекс қоидалари, олий таълим муассасаси Ички тартиб қоидалари ҳамда таълимга оид бошқа меъёрий ҳужжатларга мувофиқ бажарадилар.

6-модда. Фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларининг устуворлиги принципи

Фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари Олий таълим муассасасининг олий кадрияти бўлиб ҳисобланади. Олий таълим муассасаси ходим, талаба ва докторантлари фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузилишига йўл қўймадилар ва бундай бузилишлар рўй берган ҳолларда уларни тиклашга кўмаклашадилар.

7-модда. Ватанпарварлик, хизмат ва ўқиш бурчига содиқлик принципи

Олий таълим муассасаси ходим ва талабалари ўз ўқиш ва хизмат фаолиятларини маънавий-ахлоқий қадриятлар, Ватанга садоқат, хизмат ва ўқиш бурчига содиқлик асосида жамиятнинг олий таълим муассасасига бўлган талаби ва ишончини ифодалаган ҳолда амалга оширадилар. Ходим, талаба ва докторантлар ўз ўқиш ва хизмат бурчларини ўзаро хайрихоҳлик, ўз манфаатлари ва мафкуравий қарашларидан қатъий назар лозим даражада бажарадилар.

8-модда. Адолат, ҳалоллик ва холислик принципи

Олий таълим муассасаси ходим ва талабалари ўз хизмат ва ўқиш фаолиятларини амалга оширишда адолатли, ҳалол ва холис бўлишлари ҳамда олий таълим муассасасига, унга тегишли бўлган сайтлар ва ижтимоий тармоқларга мурожаат қилган барча юридик ва жисмоний шахсларга нисбатан ушбу принцип талаблари асосида муносабатда бўлишлари шарт.

9-модда. Самарадорлик ва тежамкорлик принципи

Олий таълим муассасаси ходим ва талабалари ўз фаолияти самарадорлигини инновацион технологияларни татбиқ этиш ва бошқа йўللар билан доимий равишда ошириб борадилар.

Олий таълим муассасаси ходим ва талабалари, ўз навбатида олий таълим муассасасининг мулкига, ўзининг ва бошқа шахсларнинг вақтига масъулият ва эҳтиёткорлик билан ёндашадилар.

3-боб. Коррупцияга қарши курашиш

10-модда. Коррупциянинг ҳар қандай шакл ва кўринишини қабул қилмаслик

Олий таълим муассасаси ходим ва талабалари коррупциянинг ҳар қандай шакли ва кўринишини қабул қилмайдилар ва унинг бирор-бир тарзда намоён бўлишига қарши ҳамжиҳатликда қонуний чораларни кўрадилар.

Ходим ва талабалар коррупцияга қарши курашишлари ва унинг профилактикасига фаол кўмаклашишлари, шунингдек, Олий таълим муассасаси коррупцияга қарши курашиш сиёсати ва бошқа коррупцияга қарши курашишга оид ҳужжатлар талабларини сўзсиз бажаришлари, ўз фаолиятларини ошқора ва адолатли амалга оширишлари, юқори ахлоқий қадриятлар ва принципларга содиқ қолган ҳолда қонун устуворлигига қатъий риоя этишлари шарт.

4-боб. Ходим ва талабалар юриш-туриш ва расмий мулоқотига оид талаблар

11-модда. Олий таълим муассасасида кийиниш ва ташқи кўринишга оид қоидалар

Олий таълим муассасаси ходим ва талабалари ўз ўқиш ва касбига мос бўлган замонавий кийимда бўлишлари лозим.

Олий таълим муассасаси ходим ва талабалари бўлган хотин-қизлари танани шаффоф кўрсатиб турадиган, елка, кўкрак ва қорин, тиззадан юқори қисмлари очик қоладиган ҳамда ҳаддан зиёд тор кийимда, ибодат либосларида, шунингдек, кулоқчинлар, кулоқ ва бармоқлардан ташқари тананинг турли кўринадиган қисмларига турли зирак ёки металл буюмлар билан, танасининг кўриниб турадиган қисмида пирсинг ёки татуировкада Олий таълим муассасасига келишлари мумкин эмас.

Талаба-қизлар Олий таълим муассасасига оч рангли ва ёрқин рангда бўлмаган блузкаларда, тиззани ёпиб турадиган юбка, классик турдаги шимлар ёки одми костюм ва тўқ рангдаги пойабзалда келишлари лозим, шунингдек, ўзлари билан зарурий ўқув воситаларини олиб келишлари шарт.

Олий таълим муассасаси ходими ва талабаси бўлган эркаклар ярим классик ва классик услубдаги кийимда, сочи калта (1 дан 7 смгача) қилинган ва соқоли олинган (бир-икки кунлик) ҳолда келишлари лозим. Бунда, талабалар ўзлари билан зарурий ўқув воситаларини олиб келишлари шарт. Ходим, талабага профессионаллиқка ва танлаган касбига хос тарзда кийиниш тарғиб қилинади.

Ходим, талаба ва докторантларнинг аудитория ва хизмат хоналарида устки кийим (плащ, пальто, куртка ҳамда бош кийим кабилар) да юришлари тақиқланади.

Ходимлар, талабалар ва докторантларнинг ташқи қиёфаси ва кийимлари озода, покиза бўлиши лозим.

Шунингдек, ходим, талаба ва докторантларнинг олий таълим муассасасига келиши рухсат этилган формасига турли дин ва конфессиялар ҳамда субмаданиятларга мансублиқни акс эттирувчи элементларни (кипа, кашая, хоч, ҳижоб ва бошқалар) қўшишга йўл қўйилмайди.

Дам олиш кунлари (шанба ва якшанба) эркин уст-бошда (танани шаффоф кўрсатиб турадиган, елка, кўкрак ва қорин, тиззадан юқори қисмлари очик қоладиган, турли дин ва конфессиялар ҳамда субмаданиятларга мансублиқни акс эттирувчи кийимда келиш бундан мустасно) келишга рухсат этилади (расмий тадбирларда иштирок этишга жалб қилинганлар белгиланган кийиниш тартибига амал қилган ҳолда келади).

12-модда. Мажлис ва йиғинларда иштирок этиш

Олий таълим муассасаси ходим ва талабалари турли тадбирлар (мажлислар, тантанали йиғилишлар, учрашувлар, байрамлар)даги иштироки жараёнида сўзга чиқувчиларга нисбатан ҳурмат билан муносабатда бўлишлари, тадбир давомида тинчлик ва осойишталикни сақлашлари шарт бўлиб, раислик қилувчи ва модераторнинг рухсатисиз лўқма ташлаш ва сўзга чиқиш мумкин эмас. Зарурат туғилганда нутқлар ўртасида мажлислар залидан чиқиб-кириш мумкин.

13-модда. Биноларда юриш-туриш қоидаларига амал қилиш

Биноларга кириш ва чиқиш жойларида, шунингдек, йўлакларда талабалар ходимларни, эркаклар аёлларни, ёшлар эса катталарни ўзларидан олдин ўтказиб юборишлари лозим.

Бинога кираётган олий таълим муассасаси ходим ва талабалари биноларга кириб-чиқишни назорат қилиш учун тайинланган масъул шахс ёки навбатчига ўз шахсини тасдиқловчи ҳужжатни (рухсатнома, талабалик гувоҳномаси, паспорт ва ҳ.к.) очиқ ҳолда кўрсатишлари ёки махсус берилган ИД-карта ва фейс-контрол орқали турникетлардан ўтишлари шарт.

Ходим ва талабалар Олий таълим муассасаси ҳудудида йўлнинг ўнг томонидан юришлари, шунингдек, йўлак ва холларда мобил алоқа воситалари орқали баланд овозда гаплашмасликлари керак. Бир-бирларига дуч келганда саломлашишлари, бунда: талабалар ходимларга, ёшлар катталарга биринчи бўлиб салом беришлари тавсия этилади.

14-модда. Ходим, талаба ва докторантларнинг расмий мулоқот меъёрлари

Олий таълим муассасаси ходим ва талабалари ташкилот ва муассасалар, оммавий ахборот воситалари ҳамда фуқаролар билан ўзаро муносабатга киришганда қуйидаги расмий мулоқот меъёр ва қоидаларига амал қилишлари керак:

ўз ҳаракатларини Олий таълим муассасаси манфаатларини кўзлаб амалга ошириш, унинг имижини сақлаш ва ошириш, Олий таълим муассасаси, унинг ходимлари, талабалари номи ва манфаатларига зиён етказадиган ҳаракатларни амалга оширмаслик, шунингдек, улар билан мулоқот қилганда ҳамда ижтимоий тармоқ ва мессенжерлардаги ёзишмаларида ўзларининг намунали хулқ-атвори билан Олий таълим муассасаси ҳақида юксак ижобий таассурот уйғотиш;

Олий таълим муассасаси, унинг ходим, талаба ва докторантлари ҳақида ҳақиқатга тўғри келмайдиган ёки нотўғри талқин қилинган, нотўғри талқин қилиш учун имкон берадиган маълумотларни тарқатмаслик, бундай маълумотлар тарқалишига йўл қўймаслик, шунингдек, жамоат олдида ва ижтимоий тармоқларда бу мавзуда чиқишлар қилмаслик;

ходим, талаба ва докторантларнинг розилигисиз уларнинг шахсий ҳаётига оид маълумотларни ошкор қилмаслик;

ходим ва талабалар ҳақида уларнинг касбий ва ўқув фаолиятига оид бўлмаган маълумотларни аниқлаштирамаслик;

хизмат ахборотларини тақдим этиш қоидаларига амал қилиш;

сўралган ахборотни етарлилик (ҳаддан ташқари қисқа шу билан бирга ўта керагидан ортиқ) ва ишончилилик (қайта текширишни талаб қилмайдиган) талабларига мувофиқ ҳолда тақдим этиш;

ўз хизмат вазифаларини бажариш жараёнида олинган маълумотлардан мақсадга мувофиқ бўлмаган тарзда фойдаланмаслик, шунингдек, уларни Олий таълим муассасаси раҳбарияти рухсатисиз тарқатмаслик;

ходим, ва талабаларнинг таълим жараёнидаги фаолияти ва касбий ҳаракатларини асоссиз танқид қилмаслик, жамоат олдида чиқишлар, шунингдек,

оммавий ахборот воситалари ва турли хил ижтимоий тармоқларда давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ва Олий таълим муассасаси фаолияти, унинг ходимлари ҳаракатларини ҳақиқатга тўғри келмайдиган, асоссиз ва аниқ далилларга асосланмаган ҳолда муҳокама қилмаслик ва улар ҳақида баҳо бериб, фикр-мулоҳазалар билдирмаслик.

15-модда. Иш ва ўқиш вақтига риоя қилиш

Ходим ва талабалар дарс машғулотлари ва ишга ўз вақтида келишлари, меҳнат ҳамда ўқиш интизомига риоя қилишлари шарт.

16-модда. Олий таълим муассасасида ғайрияхлоқий ва ножўя хатти-ҳаракатларни содир этишга йўл қўйилмаслиги

Талабанинг ўқишига, ходимнинг эса Олий таълим муассасасида меҳнат фаолиятини юритишига тўсқинлик қиладиган қуйидаги ғайрияхлоқий ва ножўя хатти-ҳаракатларни содир этиши қатъиян тақиқланади:

ҳар қандай ҳуқуқбузарлик ёки жиноят содир этиш, жумладан, тухмат қилиш, ҳақоратлаш;

гиёҳванд моддалар, психотроп, синтетик воситалар ва уларнинг аналоглари, алкоголь ва тамаки маҳсулотлари, вайп, чилим, электрон сигаретлар ва сархуш қилувчи бошқа восита ҳамда моддаларни истеъмол қилиш ва тарқатиш;

тинчлик ёки осойишталикка қарши тажовуз қилиш, жанжаллашиш, қимор ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар ўйнаш;

Олий таълим муассасасига моддий ва унинг ишчанлик обрўсига салбий таъсир этувчи маънавий зарар етказиш;

ходим, талабага жисмоний, маънавий ёки моддий зарар етказиш;

ходим, талаба ёки бошқа шахсларнинг мулкига, моддий қимматликларига эгалик қилиш, фойдаланиш ёки тасарруф этиш учун турли кўринишда эгаллаб олиш, башарти ушбу ҳолат тегишли асослар билан ўз тасдиғини топса;

Олий таълим муассасаси атроф-муҳитини ҳар қандай кўринишда ифлослантириш;

Олий таълим муассасаси бинолари ва ҳовлисида, шунингдек, Олий таълим муассасаси биноларига туташган ҳудудда спиртли ичимликлар ичиш ва тамаки ёхуд бошқа турдаги маҳсулотларни чекиш ҳамда маст ҳолда бўлиш, ташқи кўринишга ва ушбу Кодексда белгиланган қоидаларга зид равишда сочи ўсган ва тўзғиган, соқоли олинмаган (юқорида кўрсатилган узунликдан узунроқ), сочларини ноодатий бир ёки бир неча рангларга бўялган ва кийиниш талабларига риоя қилмаган ҳолда келиш;

Олий таълим муассасасига тегишли компьютерларда Олий таълим муассасасига тегишли бўлмаган маълумотларни, шунингдек, турли кинофильмлар, ноқонуний маълумотлар, беҳаё сурат ва фильмлар, миллий, ирқий, этник, диний адоватни тарғиб қилувчи, экстремистик, сепаратистик ва фундаменталистик кайфиятдаги ҳар қандай материалларни тайёрлаш, кўриш, сақлаш, тарқатиш ва уларга даъват этиш;

ўқув машғулотлари ва ишга ҳамда ходим ва талабаларнинг осойишталигига халақит берадиган хатти-ҳаракатлар содир этиш

(радиоузатгич, телевизор, мультимедиа ва овоз чиқарувчи мосламалардан мақсадсиз фойдаланиш);

ходимлар ва талабалар томонидан сохта маълумот ва ҳужжатларни тақдим этиш;

ходимлар ва талабалар томонидан олий таълим муассасаси ҳужжатларига қасддан ўзгартириш киритиш ёки уларни йўқ қилиш (бўяш, ўчириш, қўшимча ёзувлар киритиш ёки зарар етказиш);

ўқув жараёнига оид қоида ва талаблар бузилиши билан боғлиқ ҳолатлар академик ҳалолликка оид ички меъёрий ҳужжатлар билан тартибга солинади;

умумбашарий ва миллий кадриятларга хос бўлмаган ёки Олий таълим муассасаси, унинг ходимлари нуфузига путур етказадиган материалларни Интернет тармоғи ва бошқа ижтимоий тармоқларга жойлаштириш ёки улардан турли номувофиқ мақсадларда фойдаланиш.

Ходимлар ва талабалар томонидан Олий таълим муассасасининг ишчанлик обрўси, кадр-қиммати ва нуфузини туширадиган, таълим жараёнининг маънавий бузилишига олиб келадиган агрессия, одамларнинг шаъни ва кадр-қимматини камситадиган, зўрлаш ва ваҳшийлик, вандализм, миллатлараро низо қўзғатадиган, таъқиқланган диний йўналишдаги, терроризм, экстремизм, ва фундаментализм, шунингдек, беҳаё ва ишқий саҳналарни намоён қиладиган фотосуратлар, видео ва аудиоёзувлардан фойдаланиш ва уларнинг тарқатилишига йўл қўйилмайди.

Шунингдек, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, суд ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ҳамда бошқа ташкилотлар, шунингдек Олий таълим муассасаси фаолияти, унинг ходимлари ҳамда талабалари шаъни ва кадр қиммати ҳамда ишчанлик обрўсига салбий таъсир қилувчи ҳақиқатга тўғри келмайдиган, асоссиз ва текширилган далилларга асосланмаган турли хил кўринишдаги маълумот, фикр, мулоҳаза ва муносабатларни Интернет, ижтимоий тармоқлар, шунингдек, бошқа оммавий ахборот манбаларида, тарқатувчиларда, ташувчиларда пайдо бўлиши (ошкор этилиши) мазкур талаба ва докторантнинг ўқишига, ходимнинг эса Олий таълим муассасасида меҳнат фаолиятини юритишига тўсқинлик қиладиган ғайриахлоқий ва ноҳўя хатти-ҳаракат ҳисобланади.

5-боб. Олий таълим муассасаси раҳбариятининг одоб-ахлоққа оид мажбуриятлари ва касбий фаолиятда манфаатлар тўқнашувига йўл қўймасликка оид тартиблар

17-модда. Раҳбарнинг мажбуриятлари

Раҳбарият ҳамда таркибий бўлинма раҳбарлари (кейинги ўринларда – раҳбар) ўзига бўйсунувчи ходимларга нисбатан юқори профессионаллик, холислик, софлик ва адолатда ўрناк бўлиши, олий таълим муассасаси ёхуд унинг таркибий бўлинмасида ижобий, маънавий-психологик муҳит шаклланишига кўмаклашиши лозим. Раҳбар бўйсунувчи ходимлардан уларнинг хизмат вазифалари доирасидан чиқувчи топшириқларни бажаришини талаб қилмаслиги, шунингдек, қонунга хилоф хатти-ҳаракатларни содир этишга ундамаслиги керак.

Раҳбар ўз фаолиятида:

кадрларни қариндошлик, ҳамшаҳарлик ёки шахсий садоқат белгилари бўйича танлаш ва жой-жойига қўйиш ва меҳнат муносабатларида камситиш ҳолатларига йўл қўймаслиги;

гуруҳбозлик, маҳаллийчилик, фаворитизмга, шунингдек, ўз хизмат вазифаларини бажариш жараёнида бошқа салбий омилларнинг келиб чиқишига йўл қўймаслиги;

қўполлик қилмаслиги, одамларнинг шаъни ва қадр-қимматини камситмаслиги, уларга психологик ва жисмоний таъсир кўрсатмаслиги;

манфаатлар тўқнашувининг олдини олиш ва уларни тартибга солиш юзасидан ўз вақтида чора-тадбирлар кўриши;

коррупциянинг олдини олиш чораларини кўриши;

ходимларнинг касбий ва интеллектуал жиҳатдан ривожланишлари учун қулай иш жойи, замонавий компьютерлар, интернет тармоғи, кутубхона фонди ва ахборот ресурсларидан эркин фойдаланишлари, ҳордиқ чиқаришлари, дам олишлари, жисмонан чиниқишлари учун барча шароитларни ички имкониятлардан келиб чиқиб яратиб бериши;

ходимлар фаолиятини самарали ташкил этиб, ўзига ишониб топширилган мулкка ва молиявий маблағларга эҳтиёткорлик ва тежамкорлик билан муносабатда бўлиши шарт.

Раҳбар қўл остидаги ходимларнинг меҳнат интизомига риоя қилишларини талаб қилиши ва уни таъминлашга масъулдир.

6-боб. Ходим ва талабаларнинг ўзаро муносабатларига оид талаблар

18-модда. Ходим ва талабаларнинг ўзаро муносабатлари

Ходим, талаба ва докторантларнинг ўзаро муносабатлари миллий кадрият ва анъаналар, ягона жамоавий муҳит, ўзаро ҳурмат ва эътибор, дўстлик, ҳамжиҳатлик, ҳалоллик ва адолат тамойилларига асосланиши лозим.

Ходим ва талабаларнинг ўзаро муносабатларида инсон қадр-қимматига ҳурматсизлик, шахсиятни камситиш, ўзганинг интеллектуал мулкани ўзлаштириб олиш, қўполлик, беҳаё сўзлар ишлатиш, муштлашиш қатъиян ман этилади.

Педагог ходимлар томонидан талабаларга нисбатан ўқув ва тарбия жараёнидаги юқори талабчанлик уларнинг шахсини ҳурмат қилиш билан биргаликда амалга оширилиши керак.

19-модда. Педагог ходим ва талабаларнинг аудиториядаги ва ундан ташқаридаги ўзаро муносабатлари

Педагог ходим аудиторияга кирганида, барча талабалар ўринларидан туриб ҳурматларини билдирган ҳолда кутиб олишлари, сўнгра педагог ходим саломлашиб, ўтиришга руҳсат бергач, ўз жойларини эгаллашлари керак. Педагог ходим дарсини тугатиб, аудиториядан чиқиб кетаётганда ҳам талабалар ўринларидан туриб, кузатиб қўйишлари лозим.

Педагог ходимлар ўқув жараёни ва бошқа ҳолатларда ҳам талабаларнинг шахсини ҳурмат қилиши, улар билан муносабатда очиқлик ва хайрихоҳлик тамойилларига амал қилиш, талабаларга таълим бериш жараёнида ўз вазифаларини беғараз амалга ошириши, талабага муносабатда уларни камситиш, кўпол сўз ишлатиш, ўзини юқори тутиш ва таниш-билишчилик каби ёндашув шаклларини мутлақо қўлламастик, уларга нисбатан доимо ҳаққоний муносабатда ва холис бўлишлари шарт.

Педагог ходимлар талабаларга уларни қизиқтирган фан ёки ўқув курсига оид масалалар юзасидан дарс жараёнидан ташқари вақтларда берган саволларига ҳам ахлоқ меъёрларига амал қилган ҳолда жавоб қайтаришлари ва уларни фанга бўлган қизиқиш ва иштиёқларини ошириш чораларини кўришлари зарур.

20-модда. Академик таъқиб ва тазйиққа йўл қўйилмаслиги

Олий таълим муассасаси ҳаётида раҳбарият ёки педагог ходим томонидан талабаларни уларнинг розилигисиз муайян ишларга жалб этганлик, ҳақ тўламасдан уларнинг меҳнат кучидан фойдаланиш (олий таълим муассасаси ва унга бириктирилган бошқа ҳудудда Ўзбекистон Республикаси Президенти ёки Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарори билан хавфсизлик стандартларига қатъий риоя қилинган ҳолда ихтиёрий шанбалик ва бошқа турдаги тадбирлар ташкил этилган ҳоллар бундан мустасно) мақсадида уларга мурожаат этилганида, талабалар томонидан бундай сўровга рад жавобининг берилиши педагог ходим томонидан келгусида уларга дарс машғулотида паст баҳо қўйиш ёки бошқа турдаги тазйиқ ва таъқиб (academic harassment) қилиш билан боғлиқ муносабат кўрсатилишига имкон бермайди ва бундай таъқиб қаттиқ қораланади.

21-модда. Уяли алоқа воситаларидан фойдаланиш

Дарс машғулотлари вақтида уяли алоқа воситаларидан фойдаланиш барча учун қатъиян тақиқланади. Уяли алоқа воситаларидан фойдаланишга зарур ва узрли ҳолатларда педагог ходимнинг рухсати билангина рухсат этилиши мумкин.

22-модда. Дарс машғулотида иштирок этиш

Талабаларнинг дарсга кеч қолиб келишларига йўл қўйилмайди.

Педагог ходим дарс машғулотларига ўзининг ножўя ҳаракатлари билан халақит бераётган (ўз касбий фаолиятига аралашувдан ҳимояланиш мақсадида) талабани юзага келган вазият ҳақида ўқув ишлари бўйича биринчи проректорни (у ўз ўрнида бўлмаганда ёшлар масалалари, маънавий маърифий ишлар бўйича биринчи проректорни) хабардор қилган ҳолда дарсдан четлаштириши мумкин.

23-модда. Дарс машғулотидан ташқари вақтда мулоқот қилиш

Талаба учун педагог ходим билан дарс машғулотларидан ташқари вақтда мулоқот қилиш зарурати бўлса, у ҳолда мулоқот:

маслаҳат соатлари, мустақил иш ёки ўзаро келишув бўйича белгиланган вақтда амалга оширилиши мумкин;

талаба ўзи мулоқот қилмоқчи бўлган педагог ходимнинг лавозими, исми, отасининг исми ва фамилиясини билиши мақсадга мувофиқ.

Асосланган жиддий сабаблар (қўполлик, тамагирлик, дарс сифатининг пастлиги, педагог ходимнинг айби билан машғулотлар ўтказилишидаги мунтазам узилиш ҳолларини исботловчи далиллар ҳамда гуруҳ (курс)нинг яқдил фикри мавжуд бўлган ҳолатларда талабалар педагог ходимни алмаштириш ҳақида илтимос билан ўқув ишлари бўйича биринчи проректорга муурожаат қилишлари мумкин.

24-модда. Субординация

Раҳбар ходимларга ходим ва талабалар томонидан бирон-бир масала юзасидан вужудга келган ҳолатлар бўйича муурожаат қилиниши муайян тартиб (субординация тамойили), яъни муносабат билдиришдаги раҳбарият бўғинларига босқичма-босқич чиқиш асосида ташкил этилади. Олий таълим муассасаси ректорига талабаларнинг тўғридан-тўғри муурожаат қилиш ҳолатлари бундан мустасно.

25-модда. Ташаббус ва фаоллик

Ходим, талаба ва докторантларнинг олий таълим муассасасида маънавий-ахлоқий муҳитни янада яхшилаш, таълим сифатини ошириш, инновацион ғоялардан самарали фойдаланиш, турли хил манфаатли тадбирлар уюштириш бўйича ташаббус ва ғоялари рағбатлантирилади.

7-боб. Ходим, талаба ва докторантларнинг одоб-ахлоққа оид мажбуриятлари

26-модда. Одоб-ахлоққа оид мажбуриятлар

Олий таълим муассасасига ўқишга, ишга кираётган шахслар мазкур Кодекс билан ёзма равишда (имзо чектириб) таништириладилар.

Ходим ва талабалар:

қонун ҳужжатлари ва мазкур Кодекс талабларига риоя этишга;

доимо юксакликка интилиш, ҳалоллик ва адолат билан ҳаёт кечириш каби олижаноб фазилатларни чуқур англашга;

одоб-ахлоққа оид миллий анъаналаримиз, урф-одат ва қадриятларимизни ҳурмат қилишга;

ўз устиларида доимий равишда ишлаш ва қабул қилинаётган қонун ҳужжатларини мунтазам равишда ўрганиб боришга;

ўз вазифаларини виждонан, профессионал даражада амалга оширишга;

олий таълим муассасаси обрў-эътибори ва нуфузига доғ туширадиган ҳар қандай ҳаракатларни содир этишдан ўзини тийишга;

олий таълим муассасаси тўғрисидаги ахборотлардан унинг манфаатлари ва ишчанлик обрўсига зиён етказиш мақсадида фойдаланмасликка;

олий таълим муассасаси мулкига эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлиш (кўчар ва кўчмас мулк, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсига ва б.), шу жумладан, хизмат вазифасини бажариш учун берилган моддий техника воситаларидан тўғри ва тежамкорона фойдаланишга;

электр энергияси ва сувни тежамкорона ишлатишга;

бирон-бир нохуш воқеа ёки ҳодиса рўй берса, у ҳақда зудлик билан Олий таълим муассасаси раҳбариятига хабар беришга;

белгиланган чекловлар ва тақиқларга риоя қилиш, ўз вазифаларини оғишмай бажаришга, ходим, талаба ва докторантларнинг шахсий ва оилавий муаммоларини муҳокама қилмасликка, ҳеч бир шахс ҳақида жинси, ирки, миллати, тили, диний эътиқоди, ижтимоий келиб чиқиши ва лавозими ҳақида ҳамда бошқа хусусиятларидан қатъи назар нотўғри фикр юритмасликка ва уни камситмасликка;

ходим ва талабалар, шунингдек, бошқа шахслар ҳақида турли иғво, фитна, ғийбат ва бўҳтонлар уюштирмасликка ва тарқатмасликка;

олий таълим муассасаси ишчанлик обрўси ёки нуфузига путур етказадиган низоли вазиятларга йўл қўймасликка;

ходим ва талабаларнинг меҳнат ва ўқув жараёнидаги саъй-ҳаракатларига қасддан зиён етказмасликка;

хотин-қизларнинг шаъни ва кадр-қимматини камситадиган ҳаракатлар содир этмасликка, шилқимлик қилмасликка, ўзаро муносабатларда умумэътироф этилган ахлоқ қоидаларини менсимасликда ифодаланувчи беҳаё сўзлардан фойдаланмасликка, университет ҳудудида ишқий ва жинсий муносабатларда бўлмасликка;

университет ҳудудида спиртли маҳсулотларни истемол қилмасликка, алоҳида ажратилган жойлардан ташқарида тамаки маҳсулотларини истъмол қилмасликка;

давлат органлари ва мансабдор шахсларнинг, шунингдек, Олий таълим муассасаси раҳбариятининг ўз ваколатлари доирасида қабул қилган (берган) қарорларини (топшириқларини) ўз вақтида ва сифатли бажаришга;

шахсий фойдаси ҳамда ўзгалар манфаатини кўзлаб ўз мавқеини суиистемол қилмасликка;

ҳақиқатни гапиришга, раҳбарлар ва бошқа ходимларни чалғитмасликка;

мутасадди ходимларнинг рухсатсиз турли реклама воситаларини ўрнатмасликка;

касбий фаолияти давомида ўзларига маълум бўлган, уларнинг ошкор этилганлиги учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб бериладиган ахборотнинг сақланиши ва махфийлигини таъминлаш юзасидан барча чораларни кўришга;

соғлом турмуш тарзини юритиш ва атрофдагиларнинг соғлигини сақлашга ғамхўрлик қилиш, эстетик ва экологик маданиятнинг ошишига кўмаклашишга;

танқидий мулоҳазаларни билдиришга ва объектив қарор қабул қилишга, ўз хато ва камчиликларини англаш ва бартараф этишга;

моддий жиҳатдан яхши таъминланганлигини турли йўллар билан атайлаб кўз-кўз қилмасликка;

Ахборот-ресурс маркази ходимлари билан хушмуомала бўлишга, китоблар ва жиҳозларга эҳтиёткорона муносабатда бўлишга, у ерда уяли алоқа воситаларини ўчириб қўйиш ёки овозсиз режимга қўйишга, баланд овозда сўзлашмаслик ва атрофдагиларга халақит бермасликка, озиқ-овқат истеъмол қилмаслик, қоғоз, сақич ва бошқа чиқиндиларни қолдириб кетмасликка, китобларни олиш ва топшириш тартиб-қоидаларига риоя қилишга;

спорт мажмуасига спорт кийими ва пойабзалида киришга;

спорт инвентарларига нисбатан эҳтиёткорона муносабатда бўлишга;

машғулотлардан кейин спорт инвентарларини белгиланган жойларга қайта топширишга;

спорт мажмуасининг белгиланган тартиб-қоидаларига риоя қилишга;

олий таълим муассасаси аудиториялари, бинолари ва биноларга туташган ҳудудда тозаликни сақлашга;

ҳудудни ифлослантирмаслик, чиқиндиларни жойларда қўйилган махсус кутиларга ташлашга;

шахсий автомобилни тақиқланган жойда қолдирмаслик, йўл ҳаракати қоидаларини бузмаслик ва менсимасликка (бепарво бўлиш), шунингдек, транспорт воситаларидан фойдаланишда хавф-хатар яратмасликка;

иш (ўқиш)дан ташқари вақтда умумий қабул қилинган одоб-ахлоқ нормаларига риоя этишлари, ғайриижтимоий хатти-ҳаракатларга йўл қўймасликка мажбур.

27-модда. Одоб-ахлоққа оид қўшимча талаблар

а) талабалар:

нутқ маданиятини доимий такомиллаштириб боришга;

талабаларнинг ўз-ўзини бошқариш тизимини фаол қўллаб-қувватлаш ва мустақкамлаш, ижодий фаолиятни ривожлантириш ва жамоавий маданиятни ўстиришга;

педагог ходим билан бошқа талабаларнинг баҳосини муҳокама қилмасликка;

ёзма ишларни ҳимоя қилиш ва рейтинг назоратига доир тартиб-қоидани бажариш вақтида четдан ёрдам олмаслик, ўзгаларга ёрдам кўрсатмасликка;

бошқа шахслар томонидан тайёрланган топшириқлар ёки ёзма ишларни ўз номидан топширмасликка;

машғулотларни сабабсиз ўтказиб юбормасликка ва дарсларга сабабсиз кечикиб келмасликка;

ўқув машғулотлари вақтида олий таълим муассасаси ҳудудида беҳуда юрмасликка;

олий таълим муассасаси ходимлари ва ўқитувчиларига қўполлик қилмасликка, улар билан тортишмасликка, агарда улар ноҳақ бўлса тегишли шахсларга хабар беришга, ўқитувчиларнинг шахсий ҳаётига оид ноўрин

саволлар билан мурожаат қилмасликка, уларга нисбатан адоват сақламасликка мажбурдирлар.

Шу билан бирга, талабалар ходим, талаба ёки докторант билан низоли вазият юзага келганда ўз ҳиссиётларини жиловлашга ва мазкур вазиятни кўриб чиқиш бўйича тегишли бўлинма ва ходимлар (мураббий (тьютор, ёшлар маслалари, маънавий ва маърифий ишлар бўйича биринчи проректор, ўқув ишлари бўйича биринчи проректор ва ректор) га мурожаат қилишлари;

ўқув жараёнида фаол, эътиборли бўлишга ва педагог ходимнинг кўрсатмаларига қатъий риоя қилишлари;

дарс вақтида гаплашмаслик ҳамда дарс машғулотида тааллуқли бўлмаган ишлар билан шуғулланмасликлари;

жиҳозларга эҳтиёткорона муносабатда бўлиш, стол ва стулларга ёзмасликлари;

қоғоз, сақич ва бошқа кераксиз нарсаларни аудиторияда қолдириб кетмасликлари;

аудиторияларда ва овқатланиш жойларидан бошқа жойларда овқатланмаслик, шунингдек, шахсий компьютер ва бошқа коммуникация воситаларидан фақат педагог ходим рухсати билан фойдаланишлари;

педагог ходимга машғулотлар вақтида савол ёки илтимос билан қўл кўтарган ҳолда ва рухсат берилганидан сўнг мурожаат қилишлари;

умумий овқатланиш жойларида таомларга буюртма бериш ва олишда навбат тартибига ҳамда белгиланган қоидаларга риоя қилишлари;

университетда таҳсил олаётган ўғил болалар университет худудига озода, ярим расмий (йиртиқ шим, калта шим, турли расмлар туширилган футболкалар, спорт кийимлари бундан мустасно) ва расмий кийимда, сочларини тартибга солган (тўзғимаган ва турли рангларга бўялмаган), соқоли олинган ҳолда келишлари;

университет томонидан ва ҳамкорлар томонидан ташкил этиладиган тадбирларга таклиф этилган талабалар расмий протокол кийимда келишлари, этикет талаблари доирасида ўзларини тутишлари;

қиз бола талабалар сочлари тартибга солинган, классик ёки ярим классик (шаффоф кийим, ўта ёрқин макияж, йиртиқ шим, ўта тор шим, спорт кийимида келиш, рўмолни жағидан ўраган, юзини бекитган ва турли тақинчоқлар тақиш ҳолатлари бундан мустасно) кийимда келишлари;

университет шаънига доғ туширадиган ва асосланмаган маълумотларни Интернет, ижтимоий тармоқлар ва бошқа оммавий ахборот воситаларида тарқатиш ва муҳкома қилмасликлари;

талабалар турар жойи Ички тартиб қоидасига қатъий риоя қилишлари шарт.

б) ходимлар:

ўз хизмат жойидаги тартиб-интизомга ва Олий таълим муассасаси ички тартиб қоидаларига риоя қилишга;

таътилдан олдин ёки меҳнат шартномаси бекор қилинганда ўз хизмат жойини талабга жавоб берадиган ҳолатда қолдиришга, ўз зиммасидаги

оргтехника воситалари ва бошқа материалларни, ўзига топширилган, лекин ҳали яқунланмаган вазифаларни бошқа шахсга топширмасликка;

телефон орқали мулоқот қилишда муомала маданияти ва ахборот тақдим этиш қондасига риоя қилишга (жумладан, суҳбатни энг аввал расмий тарзда саломлашишдан бошлаб, сўнг ўз хизмат муассасаси, лавозими ҳамда фамилияси, исми, шарифини айтиб, мақсадга ўтиш лозим, тақдим этилаётган ахборот максимал қисқа, лўнда ва аниқ бўлиши керак, сўралаётган маълумот суҳбат жараёнида изланиши туфайли телефон тармоғини банд қилишга йўл қўйилмайди, зарурат бўлса, қайта қўнғироқни амалга ошириш мумкин);

ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга;

ёшлар орасида соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, уларни ичкиликбозлик ва гиёҳвандлик иллатларидан, бошқа турли ҳалокатли таҳдидлар ҳамда биз учун ёт бўлган экстремистик таъсирлардан, “оммавий маданият” хуружларидан огоҳ этиб боришга;

таълим олувчиларни маънавий-ахлоқий тарбиялашда ва маърифий ишларнинг самарали шакл ҳамда услубларини ишлаб чиқишга кўмаклашишга;

ўз хизмат вазифаларини виждонан бажаришга шубҳа туғдирадиган хатти-ҳаракатларни қилмасликка, талабалар билан ўз ҳамкасбларини касбий ва шахсий камчиликларини муҳокама қилмасликка;

таълим олувчиларга нисбатан тазйиқ ўтказиш, тегажоғлиқ ва зўравонлик қилиш каби шаън ва қадр-қимматини камситадиган ножўя-хатти ҳаракатларни содир этмасликка;

талабага нисбатан адоватга бормасликка;

академик гуруҳда (курсада) талабалар хулқининг умумий маданий ҳолати ҳақида факультет деканларига керак бўлган ҳолларда таъсир чоралари кўриш лозимлиги юзасидан ёзма маълумот тақдим этиш каби талабларни бажарадилар.

8-боб. Рағбатлантириш ва чора кўриш тартиби

28-модда. Ходим ва талабаларни рағбатлантириш

Ўқув йили давомида мазкур Кодексга тўла риоя қилган, Олий таълим муассасасида юксак маънавий-ахлоқий муҳитнинг янада қарор топиши ва мустаҳкамланишига ўз ҳиссасини қўшган ходим ва талабалар раҳбарият, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва бошқа таркибий бўлинма раҳбарлари тавсиясига биноан белгиланган тартибда моддий ёки маънавий рағбатлантирилишлари мумкин.

29-модда. Кодексга риоя қилишнинг аттестация ва бошқа жараёнлар учун аҳамияти

Ходимлар томонидан мазкур кодексга риоя этилиши аттестациялар ўтказишда, юқори ва бошқа лавозимларга тайинлаш (карьеравий ўсиш) учун кадрлар захирасини шакллантиришда ҳисобга олинади.

30-модда. Кодекс қондаларини бузганлик учун жавобгарлик

Олий таълим муассасаси ходим, талаба ва докторанти томонидан мазкур Кодекс қоидаларининг бузилиши уни белгиланган тартибда жавобгарликка тортишга асос бўлиб хизмат қилади.

31-модда. Кодекс ва ички тартиб-қоидаларнинг ўзаро муносабати

Ходим ва талабалар мазкур Кодекс қоидаларини бузганида, уларга нисбатан олий таълим муассасаси Ички тартиб қоидаларининг VII бобида (Меҳнат ва ўқиш интизомини бузганлик учун жавобгарлик) қайд этилган чоралар қўлланилади.

9-боб. Одоб-ахлоқ комиссияси фаолиятини ташкил этиш

32-модда. Одоб-ахлоқ комиссияси

Мазкур Кодекс нормаларининг ходим ва талабалар томонидан бузилишига оид масалалар, қоида тариқасида, Одоб-ахлоқ комиссияси томонидан кўриб чиқилиши мумкин.

Шунингдек, Одоб-ахлоқ комиссияси, қоида тариқасида, олий таълим муассасаси ректорининг кўрсатмаси бўйича;

хизмат текшируви натижаларига кўра;

ўз ташаббуси билан;

олий таълим муассасаси ходим, талаба ва докторантларидан, шунингдек, олий таълим муассасасига алоқа каналлари орқали келиб тушган ахборот асосида ҳам ушбу турдаги масалаларни кўриб чиқиши мумкин.

Одоб-ахлоқ комиссияси камида 5 кишидан иборат таркибда тузилади. Одоб-ахлоқ комиссиясининг мақсади, вазифалари, функциялари, ҳуқуқлари ва унинг фаолиятини ташкил этиш билан боғлиқ бошқа масалалар олий таълим муассасаси ректори томонидан тасдиқланган Одоб-ахлоқ комиссияси тўғрисидаги низомда белгиланади.

33-модда. Одоб-ахлоқ комиссияси хулосаси

Одоб-ахлоқ кодексининг бузилиши ҳолатларини Одоб-ахлоқ комиссияси томонидан кўриб чиқиш натижалари бўйича интизомий ёки бошқа тарздаги қоида бузилишларининг мавжудлиги (мавжуд эмаслиги) тўғрисида хулоса чиқарилади. Айтилган вақтда олий таълим муассасаси ректорига кўриб чиқиши учун қоидабузар ходим, талаба ва докторантни жавобгарликка тортиш тўғрисида таклиф киритилади. Йўл қўйилган қоида бузилишининг хусусиятини ҳисобга олган ҳолда Одоб-ахлоқ комиссияси ходим ва талабага нисбатан Одоб-ахлоқ кодексининг бузилишига йўл қўймаслик тўғрисидаги огоҳлантириш билан чекланиши мумкин.

Одоб-ахлоқ кодексига риоя этмаган ходим ва талабани интизомий жавобгарликка тортиш бўйича буйруқ лойиҳаси ёшлар масалалари, маънавий ва маърифий ишлар бўйича биринчи проректор (талабаларга нисбатан), кадрлар бўлими (ходимларга нисбатан) томонидан тайёрланади.

Одоб-ахлоқ кодексига риоя этмаган ходимларга нисбатан махсус комиссиянинг қарорига асосан, университет ректорининг буйруғи билан O'zbekiston mehnat qonunchiligiga muvofiq choralar qo'llaniladi.

Одоб-ахлоқ кодексига риоя этмаган талабаларга нисбатан махсус комиссиянинг қарорига асосан, университет ректорининг бўйруғи билан қуйидаги интизомий чоралар қўлланилади:

- ота- онасини хабардор қилган ҳолда тушинтириш ишлари олиб бориш ва талаба томонидан ички тариб қоида талаблари такроран бузилган ҳолда унга нисбатан қандай чоралар кўрилиши мумкинлиги ҳақида огоҳлантириш;

- хайфсан эълон қилиш;

- бир йилдан икки йилгача бўлагн муддатга ўқишдан четлаштириш;

- талабалар сафидан четлаштириш.

Ходим ва талабалар ўзлари йўл қўйган қоида бузилиши, қоида бузилишининг кўриб чиқилиши жараёни ҳақида ахборотни олиш ва ўзини ҳимоя қилиш учун далилларни тақдим этиш, шунингдек, олий таълим муассасаси қарорлари юзасидан белгиланган тартибда шикоят қилиш ҳуқуқига эгадирлар.

34-модда. Жамоатчилик назорати

Ходим ва талабанинг хулқ-атвори устидан жамоатчилик назоратини таъминлаш мақсадида, мазкур Кодексга риоя этмаганлик ҳолатлари Касаба уюшмаси кўмитаси, Хотин-қизлар масалалари бўйича маслаҳат кенгашлари ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи бошланғич ташкилотида ҳам муҳокама қилиниши амалиёти жорий этилиши мумкин.

10-боб. Яқуний қоида

35-модда. Кодекснинг кучга кириши ҳамда унга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш

Мазкур кодекс олий таълим муассасаси Кенгаши томонидан тасдиқланганидан сўнг ректорнинг бўйруғи асосида кучга киради ва унга ўзгартиш ҳамда қўшимчалар киритиш олий таълим муассасаси Кенгаши қарорига биноан ректорнинг бўйруғи билан амалга оширилади.